

رکوردشکنی داو جونز

پیشخوان

شاخص سهام داو جونز رکورد شش‌نی سال اخیر خود را شکست. روزنامه وال‌استریت ژورنال در صفحه نخست خود گزارشی از وضعیت یکی از مهم‌ترین شاخص‌های سهام آمریکا را منتشر کرد که براساس آن شاخص داو جونز توانست بیشترین رشد را طی یک روز در ۶ سال اخیر تجربه کند و به ۴۲۱ واحد برسد.

تحلیلگران وال‌استریت‌ژورنال سه عامل تصمیم‌نیس بانک مرکزی آمریکا برای افزایش نرخ بهره، افت چشمگیر بهای نفت و نیاز بافشاری پوتین بر موضع خود در بحران اوکراین را عوامل اصلی این رشد کم سابقه در بازار بورس آمریکا از نوامبر ۲۰۰۸ تاکنون می‌دانند.

گزارش‌خبری

کردها محاصره سنجار را شکستند

فرهیختگان| کردهای عراق در بزرگ‌ترین دستاورد خود در برابر داعش توانستند محاصره کوه‌های سنجار را بشکنند.

در این منطقه نیروهای داعش صداها نفر از اقلیت ایزدی را در محاصره خود گرفته‌اند. و با بازگشایی مسیری به سمت این رشته کوه، تلاش کردها

برای آزاد کردن محاصره‌شدگان ادامه یافته است. «مسرور بارزانی» رئیس شورای امنیت اقلیم کردستان می‌گوید: نیروهای پیشمرگه توانسته‌اند به این کوه‌ها برسند و مناطق گسترده‌ای را آزاد کنند و در این میان نیز ۱۰۰ تروریست داعشی به هلاکت رسیده‌اند. ایزدی‌هایی که در این کوه‌ها محاصره شده بودند، در حال حاضر آزاد شده‌اند و پیشمرگه‌ها روند خارج کردن آنها را آغاز کرده‌اند. در همین حال، مارتین دمپسی رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا اعلام کرد که در حملات جنگنده‌های ائتلاف به مواضع داعش در عراق سه تن از سرکرده‌های داعش کشته شدند. به گفته پنتاگون برخی از فرماندهان کلیدی گروه «داعش» ازجمله جانشین رهبر این گروه در حملات هوایی کشته شده‌اند. به گفته منابع نظامی آمریکا «ابومسلم ترکمنی»، جانشین ابوبکر بغدادی رهبر داعش از جمله کشته‌شدگان در حملات هوایی اخیر بوده است.

فرهیختگان|شبه‌نظامیان بوکوحرام در حمله به شهر کوچکی در شمال نیجریه به نام کمبوری علاوه‌بر کشتن بیش از ۳۰ نفر، ۱۸۵ زن، دختر و کودک را ربودند. شبه‌نظامیان بوکوحرام همچنین اقدام سه تخریب برج‌های ارتباطی این شهر کردند. و به همین دلیل خیر این اقدام بوکوحرام با تأخیر در اختیار مقام‌های رسمی نیجریه قرار گرفت. در ماه آوریل نیز شبه‌نظامیان در پی حمله خود به این شهر، ۲۷۶ دانش‌آموز دختر را ربودند.

ده‌ها دانش‌آموز از این حمله گریختند و ۲۱۹ تن نیز ناپدید شدند. همزمان یک دادگاه نظامی در نیجریه ۵۴ سرباز ارتش این کشور را به دلیل خودداری از نبرد با بوکوحرام به مرگ محکوم کرد. در این دادگاه ۵۹ سرباز به اتهام فرار از خدمت محاکمه شدند که پنج نفر از آنها از این اتهام تبرئه شدند. ۳۸ سرباز دیگر نیز قرار است به دلیل همین اتهام محاکمه شوند. شمار سربازان ارتش نیجریه که از نبرد با شبه‌نظامیان بوکوحرام می‌گریزند در ماه‌های اخیر رو به افزایش گذاشته است. سربازان ارتش نیجریه برای باز پس گرفتن مناطقی که آنها تحت تصرف خود در آورده‌اند، خودداری کردند.

فرهیختگان|مجمع عمومی سازمان ملل با اکثریت آرا پیش‌نویس قطعنامه‌ای با عنوان «حق مردم فلسطین در تعیین سرنوشت خود» را تصویب کرد که این اقدام در پی رای مثبت ۱۸۰ کشور به این پیش‌نویس صورت گرفت.

اسرائیل، آمریکا، کانادا، جزایر مارشال و چند کشور دیگر به این پیش‌نویس رای مخالف دادند و چهار کشور کامرون، تونگا، سودان جنوبی و پاراگوئه به آن رای ممتنع دادند. در همین حال، ریاض منصور، نماینده دائم فلسطین در سازمان عنوان داشت: «رای موافق ۱۸۰ کشور نشانگر حمایت بین‌المللی از مردم فلسطین در تعیین سرنوشتشان است.» براساس این قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل اعلام می‌کند که نیاز مبرمی برای مذاکرات و تسریع در روند مذاکرات در چارچوب روند صلح خاورمیانه وجود دارد. این قطعنامه همچنین به حکم دیوان کیفری بین‌المللی در جولای ۲۰۰۴ درخصوص پیامدهای حقوق ناشی از ساخت دیوار حائلی در اراضی فلسطین اشاره دارد و اعلام می‌کند که ساخت این دیوار به‌شدت مانع از احقاق حق مردم فلسطین در تعیین سرنوشتشان می‌شود.

کوتاه از دیپلماسی

🕒 **سنخگوی وزارت امور خارجه** با محکوم کردن هر گونه استفاده ابزاری و سیاسی از حقوق بشر علیه کشورهای مستقل گفت: «جمهوری اسلامی ایران شکل‌گیری، تصویب و محتوای چنین قطعنامه‌هایی را از اساس مردود می‌داند.» به گزارش ایسنا، مرضیه افخم افزود: «ماه تاسف است که مکانیسم‌ها و ابزارهای حقوق بشری سازمان ملل از سوی برخی کشورهای غربی که بعضا خود آشکارا از ناقضان حقوق بشر در داخل و خارج مرزهای خود به‌حساب می‌آیند، مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرد.» این سخنان در واکنش به تصویب آخرین قطعنامه حقوق بشر در سازمان ملل متحد علیه ایران صورت گرفت.

عکس از اعتراض تعدادی از دانشجویان آمریکایی به تصمیمات اخیر هیات منصفه دادگاه‌های آمریکا در تیرنه پلیس‌های قاتل در مقابل کاخ سفید

عکس: Getty Images [۷]

۴۸ ساعت پس از پایان نشست ژنو مطرح شد

ارزیابی مثبت جهانی برای رسیدن به توافق هسته‌ای

نخستین نشست از دور تازه مذاکرات هسته‌ای ایران و ۵+۱ و آخرین رایزنی در سال ۲۰۱۴ میلادی، چهارشنبه‌شب گذشته به وقت محلی در ژنو سوئیس ساعاتی پس از برگزاری نشست ۲ ساعته معاونان وزیران امور خارجه ایران و ۵+۱ رسماً به کار خود پایان داد. پس از این دور از رایزنی‌ها، سیدعباس عراقچی، مذاکره‌کننده ارشد ایران گفت که دور بعدی مذاکرات در ماه آینده میلادی (دی‌ماه) و در سطح معاونان برگزار خواهد شد، اما محل این مذاکرات هنوز تعیین نشده است. در میان اظهارنظرهای رسمی، بالاترین سطح به روس‌ها تعلق داشت، ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهوری، سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه و سرگئی ریابکوف معاون وزیر امور خارجه روسیه در اظهارات جداگانه‌ای فضای دور تازه مذاکرات را مثبت و رو به جلو ارزیابی کردند و پوتین در نشست خبری بزرگ خود در روز پنجشنبه به خبرنگاران

گفت: «روسیه با شرکای ایرانی برای حل مساله هسته‌ای ایران همکاری می‌کند و وضعیت به‌گونه‌ای است که طرف‌های مذاکره‌کننده هسته‌ای به توافق جامع خیلی نزدیک شده‌اند.» او در ادامه، مواضع سنجیده جمهوری اسلامی ایران در مساله هسته‌ای را ستود. ریابکوف که در این دور از گفت‌وگوها ریاست هیات نمایندگی روسیه را برعهده داشت درباره نشست ژنو به ریانووستی گفت: «در مجموع می‌توان گفت دراین دور از مذاکرات، در تمام جهات کار قابل توجه انجام گرفته است، حتی در مسائلی که توافق وجود ندارد مواضع دوطرف به یکدیگر نزدیک می‌شود.» وان چون، رئیس هیات اعزامی چین به ژنو نیز جمعه در سخنانی که از او در رسانه‌های چینی از جمله سایت خبری رادیو چین

متعکس شد، یادآوری کرد: «خوشبختانه در نشست اخیر طرف‌های مذاکره‌کننده ضمن غنیمت شمردن فرصت پیش آمده به نقطه نظرات مشترکی دست یافتند که این موضوع مایه مباهات و خرسندی است.» از سوی‌دیگر پایگاه‌خبری «العهد» لبنان‌نیز به نقل از منابع فرانسوی نوشت که فرانسه نیز تصمیم گرفته است با نظر جمعی اتحادیه اروپا برای توافق با ایران همراهی کند، چراکه گزینه نظامی یا تحریم برای حل این موضوع مناسب نیست وامکان‌اعمال آنها وجود ندارد. در گفت‌وگوهای ژنو معاونان وزیران خارجه‌ایران و آمریکا، ۱۳ ساعت به صورت دوجانبه و همزمان نیز کارشناسان دو طرف با یکدیگر مذاکره داشتند. نمایندگان‌ایران و فرانسه نیز دو ساعت با یکدیگر به صورت دوجانبه مذاکره کردند.

لیدر، ام‌حل نگاهه تلفنی با اقلین کاسترو و رهبر کوبا

در سال ۲۰۰۸ لغو کرده، گفت‌وگو را به هر روش دیگری ترجیح می‌دهد. این اتحادیه در ماه آوریل مذاکراتی را درباره توافق همکاری با این کشور آغاز کرد. اما این گفت‌وگوها اخیراً به دلیل ضرورت مذاکره درباره شرایط حقوق بشر در این کشور به تعویق انداخته شده است.» وی همچنین از پاپ فرانسیس به دلیل ذکاوت در کمک به‌عنوان یک واسطه بین هاوانا و واشنگتن قدردانی کرد. پاپ تابستان گذشته نامه‌ای برای باراک اوباما، رئیس‌جمهور آمریکا و نائول کاسترو، رئیس‌جمهور کوبا فرستاد و از سران دو کشور خواست تا مسائل بشردوستانه از جمله وضعیت زندانیان را برای رسیدن به فصل جدیدی از روابط حل و فصل کنند. پس از آن هر دو رئیس‌جمهور در بیانیه‌هایی بر اهمیت و تأثیر نامه پاپ بر روند رابطه تأکید کردند. واتیکان در ادامه تلاش‌های خود برای بهبود این روابط، همچنین میزبانی یکسری از گفت‌وگوها بین مقامات آمریکایی و کوبایی را برعهده گرفت. در همین حال یکی از مقامات ارشد آمریکایی اذعان کرد حمایت پاپ و واتیکان برای ما بسیار مهم بود و بر روابط بسیار تأثیر داشت. آغاز مجدد گفت‌وگوها بین این دو کشور تمایل قلبی مقامات واتیکان بوده است. با این حال این مساله پارسال و پس از انتخاب رهبر کلیسای کاتولیک آمریکای لاتین اهمیت بیشتری پیدا کرد.

در مارس ۲۰۱۴ گفت‌وگوهای باراک اوباما و پاپ فرانسیس که اولین دیدار آنها با یکدیگر بود بیش از هر چیزی بر مساله کوبا متمرکز بود. واتیکان در طول ماه‌های اخیر یکی از دیگر میزبانان هیات‌های آمریکا و کوبا برای مذاکرات بوده است.

با تصمیم وزارت خار‌جه آمریکا صورت گرفت

اختفای اسرار کودتای ۲۸ مرداد

فرهیختگان|وزارت خارجه آمریکا انتشار جلد تازه کتاب اسناد تاریخی سیاست خارجی این کشور را که به موضوع دخالت سیا در کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ علیه دولت دکتر محمد مصدق در ایران می‌پردازد، از زمانی نامعلوم به تعویق انداخت. علت این تصمیم، نگرانی آمریکا از تأثیر منفی انتشار این اسناد بر مذاکرات هسته‌ای با ایران عنوان شده است. به گزارش آسوشیتدپرس، تصمیم یادشده در نشست ماه سپتامبر کمیته اسناد رسمی دیپلماتیک وزارت خارجه آمریکا اتخاذ شده، اما صورت‌جلسه آن این هفته انتشار یافته است. براساس قوانین آمریکا، اسناد تاریخی و رسمی دیپلماتیک این کشور می‌تواند پس از گذشت ۳۰ سال در دسترس عموم قرار گیرد. موضوع دخالت سازمان جاسوسی «اطلاعات مرکزی آمریکا»(سیا) و همکاری آن با انگلیس در کودتا علیه دولت ملی دکتر محمد مصدق در ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تاکنون به‌طور مفصل در کتاب‌ها و تحقیقات مختلف مورد بحث و بررسی قرار گرفته و بارها تأیید شده است. اسنادی که با ارسال از سوی آمریکا منتشر شد نیز ابعاد تازه‌ای را از همکاری لندن و واشنگتن برای کودتا در ایران گشود. باراک اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا، سال ۲۰۰۹ برای مرد بودن سفر به قاهره پایتخت مصر اعتراف کرد: «ایالات متحده آمریکا در جریان سرنوشتی دولتی که به صورت دموکراتیک در ایران انتخاب شده بود، نقش داشت.»

نقش آمریکا در کودتای ۲۸ مرداد پس از شش دهه، هنوز از مباحث تلخ در مناسبات دو کشور ایران و آمریکا است.

۴ جهان

فرهیختگان

اخبار جهان

درخواست بزرگ‌ترین بودجه برای آوارگان سوری

سازمان ملل بزرگ‌ترین بودجه خود را برای کمک به آوارگان سوری درخواست کرد و خواهان جمع‌آوری ۸/۴ میلیارد دلار برای کمک به سوری‌ها و کشورهای همسایه، که میزبان آوارگان سوری هستند، شد. مسئولان سازمان ملل در نشست اهداکنندگان که در آلمان برگزار شد، اعلام کردند که نیاز فوری برای کمک به ۱۸ میلیون سوری نیازمند در کشورشان و در کشورهای که میزبان آنها شده‌اند، وجود دارد. در این نشست که در برلین برگزار شد، ۳۵ کشور و بیش از ۴۵ سازمان بین‌المللی حضور داشتند. قرار است همچنین در این میان تلاش‌هایی برای بازسازی مدارس و مراکز بهداشتی و شبکه‌های انتقال آب صورت بگیرد و فرصت شغلی برای زنان نیازمند ایجاد شود.

حمله سایبری به «سونی» اقدام علیه امنیت ملی آمریکا

کاخ سفید اعلام کرد، حمله هکرها به سرورهای شرکت «سونی پیکچرز» یک اقدام جدی علیه امنیت ملی آمریکا تلقی شده و تهدید کرد واشنگتن به این حمله سایبری پاسخ مناسب خواهد داد. شرکت سونی پیکچرز اخیراً تصمیم گرفت به دنبال مناقشات به وجود آمده و تهدید کره‌شمالی علیه یک فیلم کمدی ساخت این شرکت تحت عنوان «مصاحبه» کران این فیلم را متوقف کند. فیلم «مصاحبه» داستانی درباره توطئه خیالی سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) برای ترور «کیسم جونگ اون» رهبر کره‌شمالی دارد. پس از آنکه مشخص شد داستان این فیلم درباره ترور رهبر کره‌شمالی بوده و دریک صحنه از این فیلم قتل وی به نمایش در می‌آیند یک حمله سایبری جدی علیه سرورهای شرکت سونی پیکچرز انجام گرفت که عده‌ای آن را به کره‌شمالی نسبت داده‌اند. در این حمله سایبری هکرها تهدید کرده بودند که درصورت اکران این فیلم حمله‌ای به سبک حمله ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ علیه مسامهای نمایش‌دهنده انجام خواهند داد. با این حال سنخگوی کاخ سفید در اظهارنظری که اتهام انجام این حمله را به یکی از دشمنان آمریکا نسبت می‌دهد، گفت: «باراک اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا ایسن حمله سایبری را یک مساله «امنیت ملی» جدی تلقی می‌کند.»

۴۷۵ کشته

در درگیری‌های بنغازی

نیروهای امدادرسان لیبیی اعلام کردند که دیروز طی درگیری میان نیروهای وابسته به خلیفه حفتر با گروه‌های تندرو در شهر بنغازی، دست‌کم ۲۵ نفر کشته شده و ۱۰۳ نفر دیگر زخمی شدند. با این تلفات، آمار کشته‌شدگان از زمانی که ارتش ملی با رهبری خلیفه حفتر، سرلشکر باننشسته ارتش لیبی حمله به افراد تندرو در شهر بنغازی در اواسط اکتبر گذشته را آغاز کرد، به ۴۷۵ نفر افزایش یافته است. نیروهای ارتش ملی لیبی توانسته‌اند افراد تندرو را از منطقه فرددگاه بنغازی بیرون برانند و اردوگاه‌های ارتش را که خود در آوردند، باز پس گرفت. پلیس خود و دیگر نهادهای دولتی فعالیت خود را در برخی از مناطق که ارتش ملی لیبی تحت کنترل خود در آورده است از سر گرفته‌اند اما درگیری‌ها همچنان در اطراف اسکله این شهر ادامه دارد.